

DE BEHANDELING DER DEMENTIA PARALÝTICA
MET MALARIA-ENTING.

I.

Ter verklaring van het feit, dat bij de met malaria besmette dementia paralytica lijders een éénmaal toegediende gift van 1 gram chinine meestal voldoende zou zijn om hen voor goed van hun malaria te bevrijden, stelt dr. GANS een zeer phantastische theorie op.

Het feit zelf is echter niet juist. Dat WAGNER-JAUREGG in zijn lange reeks van gevallen geen recidieven zag, heeft hiervoor geen bewijskracht, daar diens patiënten werden nabehandeld met een flinke chininekuur, meestal nog gevolgd door een salvarsaankuur. Bij een patiënt in het Wilhelmina-gasthuis bij wijze van proer slechts één dag met chinine behandeld, ontstond in November na 23 dagen recidief; GANS heeft den dag na inzending van zijn laatste schrijven in het *Tijdschrift* bij een zijner patiënten eveneens een recidief gekregen, 4 weken na het innemen van 1 gram chinine.

Alvorens de koorts te bestrijden; laat men de paralytici zoo mogelijk minstens 8 koortsen doorstaan, liefst van boven de 40°; zij zijn daardoor niet maar zonder meer te vergelijken met gewone malarialijders, die men aan een dergelijke vuurproef niet blootstelt. Het ten opzichte der malaria nauwkeurig nagaan van nu reeds 29 paralytici in de klinieken van prof. K. H. BOUMAN en prof. L. BOUMAN, benevens onderzoek, hetwelk ik voor dr. GANS mocht verrichten, plaatst mij telkens voor verrassingen. Rustige waarneming is m.i. vooralsnog meer op zijn plaats dan theoretiseeren.

Ik wil er nog op wijzen, dat zoo onschuldig, als wij onze tertiana kennen, zij dit niet is bij de vereischte krachtige kuur bij die toch reeds zoo labiele paralytici. Verscheidene sterfgevallen, waarvan bij enkele zeker de malaria een groote rol speelde, moesten reeds genoteerd worden. WAGNER-JAUREGG's mededeelingen geven goeden moed, dat de balans toch ten gunste van deze behandeling zal doorslaan; de reeks zijner gevallen is groot genoeg, vermeerdering met enkele nieuwe waarnemingen heeft niet veel zin. Bevestigingen van diens gunstig oordeel ook door anderen, niet direct komende uit diens school, maar dan gebaseerd op voldoende eigen ondervinding en vooral na een langen waarnemingstijd, niet van slechts 4 maanden, komen mij zeer gewenscht voor. Zoo zijn bijdragen als van W. KIRSCHBAUM (*Zeitschr. f. d. ges. Neurologie und Psychiatrie* April 1922), waarin het beloop beschreven wordt van 51 paralytici, bij wie minstens een jaar verstreken is sedert het einde der therapie, zeker zeer welkom.

Amsterdam, 22 Mei 1922.

P. C. KORTEWEG.

II.

BOLTEN schrijft in antwoord op de vraag van GANS naar de cijfers, waaruit BOLTEN meent te kunnen besluiten, „dat ongeveer de helft der paralytici een min of meer langdurig remissietijdperk doormaakt, waarin zij, geen of bijna geen psychische stoornissen vertoonen en waarbij ook de veranderingen in de cerebrospinale vloeistof (sterke vermeerdering der cellen, positieve reactie van NONNE) weer geheel teruggaan, dat deze „in de literatuur nergens te vinden zijn”. Kort geleden gaf KIRSCHBAUM in de *Zeitschrift für die gesamte Neurologie und Psychiatrie*, Bd. 75 bldz. 635 eenige cijfers. Hij geeft dit artikel den ondertitel: „Vergleichende Untersuchungen über die Häufigkeit der Remissionen” en gaat behalve de behandelde gevallen ook het oude materiaal der Hamburgsche kliniek na (ongeveer 900 gevallen). Eerst vermeldt hij, dat HOPPE 16.8 pCt. remissie's vond bij mannen en 14.9 pCt. bij vrouwen, terwijl GAUPP 10 pCt geeft, „von denen nur ca. 1 pCt. sehr weitgehend waren”. Daarna komt hij tot zijn eigen gevolgtrekkingen (bewerkt met een statisticus, prof.